

SMĚRNICE č. Sm-L032

Příprava pacientů před podáním jodových kontrastních látek

3. vydání ze dne: 1. 6. 2015
Účinnost od: 1. 6. 2015

Skartační znak: A
Stupeň důvěrnosti: N1

	Jméno	Funkce	Datum	Podpis
Odborný garant	prof. MUDr. Martin Köcher, Ph.D.	zástupce přednosta pro LP Radiologická klinika		
	prof. MUDr. Miroslav Heřman, Ph.D.	přednosta Radiologická klinika		
Schválil	prof. MUDr. Roman Havlík, Ph.D.	ředitel Fakultní nemocnice Olomouc		

Příprava pacientů před podáním jodových kontrastních látek

(Směrnice č. Sm-L032, 3. vydání ze dne 1. 6. 2015)

1 ÚVODNÍ USTANOVENÍ

1.1 Účel

- 1.1.1 Ve Fakultní nemocnici Olomouc sjednotit a uvést v soulad se současnými znalostmi a požadavky přípravu pacientů před podáním jodových kontrastních látek.

1.2 Závaznost

- 1.2.1 Tato organizační norma je závazná pro všechny zaměstnance zdravotnických pracovišť indikujících a provádějících radiologické diagnostické a léčebné výkony za použití jodových kontrastních látek.

1.3 Správa normy

- 1.3.1 Správa normy se řídí směrnicí Sm-G001 Vznik a řízení organizačních norem.

2 VYMEZENÍ POJMŮ

2.1 Zkratky

i.v.	intravenózně
eGFR	odhadovaná glomerulární filtrace
JKL	jodová kontrastní látka
OG	odborný garant
ON	organizační norma
p.o.	per os (ústy)
ZdP	zdravotnické pracoviště

2.2 Definice

- 2.2.1 *Přípravou pacientů před podáním JKL se rozumí postup klinického pracoviště před odesláním pacienta na radiologický výkon, při kterém bude JKL, sloužící k lepšímu zobrazení anatomických struktur a orgánů, případně jejich funkce, podána intravaskulárně – intravenózně nebo intraarteriálně.*

2.3 Odborné funkce

- 2.3.1 Tato ON nezavádí nové odborné funkce.

3 VLASTNÍ TEXT

3.1 Příprava pacienta

- 3.1.1 Před aplikací JKL je nutné:
- a) zajistit dostatečnou hydrataci vyšetřované osoby p.o. nebo i.v. (obzvláště u starých osob a v teplých letních měsících),
 - b) 4 hodiny před výkonem u vyšetřovaného omezit perorální příjem pouze na čiré tekutiny v malém množství (např. 100 ml/hod.), vyšetřovaný již nepřijímá žádnou pevnou stravu,

Příprava pacientů před podáním jodových kontrastních látek

(Směrnice č. Sm-L032, 3. vydání ze dne 1. 6. 2015)

- c) existuje-li klinická suspekce na poruchu renálních funkcí, je žádoucí pro prevenci kontrastní nefropatie zjistit aktuální hodnotu hladiny kreatininu v séru a tento údaj uvést na žádance k vyšetření
 - d) premedikovat rizikového pacienta.
- 3.1.2 Z hlediska podání JKL v souvislosti s premedikací je za rizikového pacienta považován pacient s:
- a) polyvalentní alergií,
 - b) astma bronchiale,
 - c) předchozí reakcí na JKL.
- 3.1.3 Premedikace rizikového pacienta:
- Prednison tbl: 40 mg (12–18 hodin před aplikací JKL) a 20 mg (6–9 hodin před aplikací JKL)
- V akutním případě, kdy není možné pacienta předem řádně připravit, podáváme kortikoidy a antihistaminikum i. v. (např. methylprednisolonum 40 mg a 1 mg bisulepinum)
- U závažných případů alergie se doporučuje premedikovat po dobu 24-48 hodin ve spolupráci s anesteziologem, který je dostupný při vyšetření s aplikací JKL.
- 3.1.4 Jiná premedikace či konziliární vyšetření alergologem již nejsou nutná.

3.2 Příprava pacientů užívajících Metformin

- 3.2.1 Pacienti s eGFR rovnou nebo větší než 60 ml/min/1.73 m² mohou pokračovat v normálním užívání metforminu.
- 3.2.2 Pacienti s eGFR 30-59 ml/min/1.73 m²:
- a) Při intravenózním podání kontrastní látky a s hodnotou eGFR rovnou nebo větší než 45 ml/min/1.73 m² mohou pokračovat v normálním užívání metforminu.
 - b) Při intraarteriálním podání kontrastní látky a při intravenózním podání kontrastní látky s hodnotami eGFR 30-44 ml/min/1.73 m² by měli vysadit metformin na období od 48 hodin před do 48 hodin po aplikaci kontrastní látky. Metformin pak nasadit jen tehdy, nedošlo-li ke zhoršení renálních funkcí.
- 3.2.3 U pacientů s eGFR menší než 30 ml/min/1.73 m² je metformin kontraindikován. Jódová kontrastní látka by neměla být aplikována.

3.3 Specifické pravomoci a odpovědnosti

Za přípravu pacienta k radiologickému výkonu s podáním JKL odpovídá ošetřující lékař ZdP, které vyšetření s pomocí JKL požaduje.

3.4 Další odborní garanti

Tato ON nemá další odborné guaranty.

4 SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTY

4.1 Dokumenty vyšší úrovně

Metodický list intravaskulárního podání jodových kontrastních látek (JKL). Ces Radiol 2007; 61(1): 105-107.

4.2 Dokumenty FNOL

Sm-G001 Vznik a řízení organizačních norem

Příprava pacientů před podáním jodových kontrastních látek

(Směrnice č. Sm-L032, 3. vydání ze dne 1. 6. 2015)

4.3 Vystavené dokumenty

Tato ON nevystavuje žádné nové dokumenty.

5 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

5.1 Účinnost

5.1.1 Tato ON nabývá účinnosti dnem **1. 6. 2015**.

5.1.2 Dnem účinnosti se nahrazuje 2. vydání Sm-L032 ze dne 8. 12. 2011.

5.1.3 OG je povinen 1x za dva roky provést revizi ON. Pokud to stav vyžaduje, musí OG zajistit vypracování nového vydání ON nebo její změny. Záznam o provedené revizi provede správce dokumentace do formuláře Fm-G001-REV-001 „Záznam o revizi ON“.

Povinnost vypracování nové ON nebo změny nastává i v případě, že dojde k zásadním změnám, které se dotýkají obsahu ON.

5.1.4 Přejídná ustanovení nejsou stanovená.

5.2 Přílohy

Bez příloh.